

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.680 van 29 november 1999
in de zaak A. 85.730/IX-1945.**

In zake : Marc CASTELEYN,
die woonplaats kiest bij
advocaat Ph. VANDE CASTEELE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Vossendreef 6/8

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Landsverdediging.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Marc CASTELEYN
op 27 juli 1999 heeft ingediend om de schorsing te
vorderen van de tenuitvoerlegging van :

"de ministeriële beslissing van 18 juni 1999
houdende weigering van de aanvraag van 1 april 1999
strekken tot in hoofdorde tijdelijke ambtsontheffing
wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime)
- afgekort : TALO(-T) -, en tot in ondergeschikte
orde vrijwillig ontslag";

Gezien het verzoekschrift dat Marc CASTELEYN
op 27 juli 1999 heeft ingediend om de volgende voorlopige
maatregelen, met inbegrip van een dwangsom, te
horen bevelen :

"In hoofdorde bevelen dat verwerende partij aan
verzoeker een tijdelijke ambtsontheffing wegens
persoonlijke aangelegenheden (afgekort : TAPA)
verleent, die enerzijds ingaat op 15 september 1999,
subsidiair één maand na betekening van het
schorsingsarrest en die anderzijds een einde neemt
(i) hetzij daags nadat de aan verzoeker toegekende
tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking
(tijdelijk regime) - afgekort: TALO(-T) of
vrijwillig ontslag een aanvang neemt (ii) hetzij één
maand na betekening van het arrest, dat de annulatie
procedure definitief zal afsluiten.

Subsidiair bevelen dat verwerende partij aan
verzoeker een tijdelijke ambtsontheffing wegens

persoonlijke aangelegenheden (afgekort : TAPA) verleent, die enerzijds ingaat op 15 september 1999, subsidiair één maand na betekening van het schorsingsarrest en die anderzijds een duur van 2 jaren, zoniet minstens één jaar heeft.

Bevelen dat deze tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden (TAPA) verleend en medegedeeld wordt ten laatste 7 dagen na betekening van het schorsingsarrest, en dit onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 F/dag vertraging";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 14 oktober 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 25 oktober 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat Ph. VANDE CASTEELE, die verschijnt voor verzoeker, en van kapitein-commandant J. MEYUS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Na gedurende enkele jaren beroepsonderofficier te zijn geweest neemt verzoeker op 23 november 1987 dienst voor de duur van twaalf jaar in de hoedanigheid van kandidaat hulpofficier bij de luchtmacht. Op 1 december 1987 wordt hij opgenomen als leerling in het varend personeel. Op 7 december 1988 wordt verzoeker aangesteld in de graad van onderluitenant, opgenomen in het korps der officieren van het varend personeel van de luchtmacht en opgenomen in het gebrevetteerd varend personeel. Op 1 juni 1989 heeft hij het hoger brevet van piloot bekomen. Op 28 december 1989 wordt verzoeker benoemd tot de graad van onderluitenant vlieger en opgenomen in het kader der hulpofficieren bij de luchtmacht. Op 27 december 1992 wordt hij benoemd tot de graad van luitenant vlieger. Op 27 december 1994 wordt hij benoemd tot de graad van kapitein vlieger. Op 23 oktober 1995 wordt verzoeker opgenomen in het kader der aanvullingsofficieren.

1.2. Op 7 oktober 1998 ondertekent verzoeker met DELTA AIR TRANSPORT NV een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur. De proefperiode bedraagt zes maanden.

1.3. Met ingang van 1 november 1998 geniet verzoeker een tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden voor een duur van drie maanden.

1.4. Op 13 november 1998 vraagt verzoeker een verlenging van zijn tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden met drie maanden met ingang van 1 februari 1999. Op 18 december 1998 beslist de minister van Landsverdediging dat de gevraagde tijdelijke ambtsontheffing wordt toegestaan.

Met ingang van 1 februari 1999 geniet verzoeker van een verlenging van zijn tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden voor een duur van drie maanden.

1.5. Op 9 maart 1999 vraagt verzoeker een verlenging van zijn tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden met zes maanden met ingang van 1 mei 1999.

1.6. Op 1 april 1999 vraagt verzoeker een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime) met ingang van 1 mei 1999 "gezien het negatief advies (met betrekking tot de verlenging van de tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden) en de korte reactietijd op de definitieve beslissing". Hij vraagt een toelating een beroepsactiviteit uit te oefenen als "piloot bij DAT" in de hoedanigheid van werknemer. In ondergeschikte orde vraagt verzoeker ontslag uit het kader der aanvullingsofficieren op 1 juni 1999.

1.7. Op 16 april 1999 weigert de minister van Landsverdediging de aanvraag van verzoeker van 9 maart 1999 tot verlenging van zijn tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden.

1.8. Op 18 juni 1999 weigert de minister van Landsverdediging de aanvraag van verzoeker van 1 april 1999 tot tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking met de volgende motivering :

"Aanvraag tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking - tijdelijke maatregel (TALO(T))
aanvraag tot ontslag
Betreft : Kapt Vl M CASTELEYN (...)
BESLISSING : GEWEIGERD
Motivering in rechte : Artikel 20 § 2 van het KB
van 24 juli 1997 betref-

fende o.m. de loopbaanonderbreking.

Artikel 15 bis § 1 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de officieren.

Artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de officieren.

Motivering in feite :

Uit de samenlezing van de eerste twee geciteerde artikelen volgt dat het bekomen van een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) geen absoluut recht is, maar onderworpen is aan een beoordeling van de minister, die het individueel belang moet afwegen tegenover het algemeen belang.

Ten gevolge van de vertrekken van piloten omwille van op pensioenstelling en de afvloeiingen ten gevolge van de aanvaarding van aanvragen in chronologische orde vroeger ingediend dan de uwe, zijn er actueel minder piloten beschikbaar dan voorzien in de kaderwet. Hierbij dient ook te worden onderstreept dat de kaderbehoeften bepaald in deze nieuwe kaderwet (424) drastisch minder zijn dan de 580 piloten die voorheen waren voorzien. De tendens daalt verder en kan wegens de opleidingsduur van de piloten niet op korte termijn omgebogen worden.

De loopbaanonderbreking is ingevoerd om het personeelsovertal weg te werken en er blijkt in de categorie van het varend personeel van de luchtmacht geen overtal meer te bestaan. Uw vertrek of het vertrek van bijkomende piloten zou bijgevolg de operationaliteit van de luchtmacht aantasten. Om die redenen kan ik, tot mijn spijt, geen gunstig gevolg geven aan uw aanvraag tot tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) te bekomen.

Omwille van de precaire encadrerings situatie kan ik evenmin ingaan op uw ontslagaanvraag. Teneinde de goede werking van de eenheden te garanderen en de operationaliteit van de luchtmacht niet in gedrang te brengen, is immers minimaal het behoud van de actuele encadreringsbehoeften noodzakelijk.

Daarenboven is het omwille van de vliegveiligheid eveneens van uiterst belang een goede mengeling te hebben van jonge mensen en meer ervaren piloten, zijnde de categorie waartoe u behoort".

Dit is de bestreden beslissing.

1.9. Op 14 juli 1999 ondertekent verzoeker de bestreden beslissing voor kennisneming "en onder voorbehoud van zijn rechten";

2. Over de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing.

Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing betwist; dat er over de door haar opgeworpen exceptie slechts uitspraak moet worden gedaan indien zou blijken dat aan de beide, cumulatieve voorwaarden vereist door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten is voldaan, hetgeen te dezen niet het geval is;

3. Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing.

3.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel aanvoert, eerste onderdeel, machtsoverschrijding en schending van het artikel 20 van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 tot instelling van de vrijwillige arbeidsregeling van de vierdagenweek en de regeling van de halftijdse vervroegde uitstap voor sommige militairen en tot wijziging van het statuut van de militairen met het oog op de instelling van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, aldus bekrachtigd door artikel 10, 1°, van de wet van 12 december 1997 tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, tweede onderdeel, schending van het

gezag van gewijsde van het arrest nr. 52/99, uitgesproken door het Arbitragehof op 26 mei 1999, derde onderdeel, schending van de artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en samen beschouwd; dat zij het volgende stellen :

"Nopens de gegrondheid

1ste onderdeel (machtsoverschrijding en schending van het art. 20 van het K.B. (III))

1.a Verzoekers TALO(T)-aanvraag werd op 18 juni 1999 geweigerd om de reden dat het art. 20 § 2 van het K.B. (III) van 24 juli 1997 juncto het art. 15bis § 1 van de wet van 1 maart 1958 - ingelast bij het art. 27 van het K.B. (III) van 24 juli 1997 - aan de Minister een ruime discretionnaire bevoegdheid zou(den) toekennen.

1.b Met het arrest n° 52/99 werd nochtans reeds op 26 mei 1999 o.m. de materiële rechtskracht van het art. 20 erga omnes gewijzigd, niet enkel door het annulatie-dispositief, maar tevens door de hiermee verbonden algemene motieven.

Anders gesteld, verweerders interpretatie inhoudende een - voor verzoeker nadelige - ruime weigeringsbevoegdheid werd afgewezen : het Arbitragehof heeft immers al de - door middel van het aangewende «bekrachtigingsprocédé» - opgelegde beperkingen en/of verplichtingen bevonden als zijnde strijdig met de art. 10, 11 juncto 182 GW.

1.c Het art. 20 - dat de bestreden akte grondt - dient kan enkel als dusdanig gelezen te worden dat verzoeker een recht op TALO(-T) kan laten gelden.

De (overigens algemene) motieven van het arrest n° 52/99 - bevestigd in het arrest n° 68/99 - leiden (ook) tot de vaststelling dat een andere lezing - gesteund op een ruime discretionnaire bevoegdheid, ontleend aan de art. 20 § 1 juncto 20 § 2 juncto 27 (K.B. (III) van 24 juli 1997) - steeds een discriminatie (art. 10, 11, 182 GW) impliceert.

1.d In casu blijkt uit de ingeroepen motieven een machtsoverschrijding, nu verweerster een lezing aanneemt die strijdig is met de art. 10, 11 juncto 182 GW.

2de onderdeel (schending van het gezag van gewijsde van het arrest n° 52/99)

2.a In het arrest n° 32/98 herinnerde het Arbitragehof dat op verweerster de verplichting zou rusten om de TALO(-T)-aanvragen (opnieuw) te onderzoeken na een eventueel vernietigingsarrest, rekening houdende met de vaststellingen van het Hof.

Met het arrest n° 52/99 wordt later o.m. de materiële rechtskracht van het art. 20 gewijzigd, niet enkel door het dispositief, maar tevens door de hiermee verbonden algemene motieven; anders gesteld, verweerders interpretatie wordt ook afgewezen.

Het art. 20, samengelezen met het art. 27 - dat de bestreden akte grondt - dient dusdanig gelezen te worden dat verzoeker een recht op TALO(-T) kan laten gelden.

Een lezing, die verplichtingen en/of beperkingen zou inhouden, is strijdig met het gezag van gewijsde erga omnes van het arrest n° 52/99 (en overigens ook n° 68/99) : ze dient louter daarom ambtshalve geweerd te worden.

Anders gezegd : de (overigens algemene) motieven van het arrest n° 52/99 leiden dus ook tot de vaststelling dat een andere lezing - gesteund op een ruime discretionaire bevoegdheid, ontleend aan de art. 20 § 1 juncto 20 § 2 juncto 27 (K.B. (III) van 24 juli 1997) - steeds een (ambtshalve op te werpen) discriminatie (art. 10, 11, 182 GW) impliceert.

2.b De bestreden akte schendt bijgevolg ook het gezag van gewijsde zelf van het arrest n° 52/99, vermits verweerster de TALO(-T)-aanvraag nog steeds niet honoreert. Ook het 2de onderdeel is gegrond.

3de onderdeel (schending van art. 10, 11 en 182 Grondwet, ook samen beschouwd)

3.a Bepalingen, die kracht van wet hebben, worden in principe toegepast, behoudens indien een belanghebbende verzoeker aanvoert en aantoonst dat deze bepalingen discriminerend zijn. Het Arbitragehof heeft in het arrest n° 52/99 van 26 mei 1999 precies vastgesteld

- (i) dat elk K.B. van 24 juli 1997 elke rechtsgrond miste (B.4.1.),
- (ii) dat de formele bekrachtiging niet kan worden aanvaard (B.4.1.) EN
- (iii) dat zulk procédé op discriminerende wijze afbreuk doet aan de grondwettelijke waarborgen, enkel uiteraard in zoverre de (aan verzoeker) opgelegde verplichtingen en beperkingen niet op de door art. 182 voorziene wijze vastgesteld werden (B.4.2.).

3.b Vermits de art. 20 § 2 en 27 van het K.B. (III) van 4 juli 1997 - zeker luidens verweersters interpretatie, die er kennelijk toe strekt een ruime discretionaire bevoegdheid aan de Minister van Landsverdediging toe te kennen - een beperking inhouden ten aanzien van het recht op het genot van al de afvloeiingsmaatregelen en het recht op een tijdelijke ambtsontheffing ontzeggen, dient de toepassing van deze bepalingen (ambtshalve)¹ ge-

¹ Ook de Raad van State werpt - desgevallend ambtshalve op, zonodig in een kortgedingprocedure - dat de motieven van een weigeringsbeslissing strijdig zijn met het gezag van een schorsingsarrest of van een vernietigingsarrest (n° 80.944, 14 juni 1999, DEVLEMINCK, Alg. Verg.).

weigerd te worden en is elke verwijzing hiernaar ongegrond.

In casu heeft het Arbitragehof de - in het K.B. (III) van 24 juli 1997 - opgelegde voorwaarden en/of andere verplichtingen zelfs uitdrukkelijk strijdig bevonden met de art. 10, 11 juncto 182 GW. (Arrest n° 52/99, B.4). Het 3de onderdeel is in casu dan ook kennelijk gegrond.

4.a Verder is er een aanvullende discriminatie, inzoverre verzoekers recht op TALO(-T) nog steeds halsstarrig ontkend wordt door verwerende partij.

4.b Het statuut der afvloeiingsmaatregelen is gemeen aan alle officieren. De K.B.'s van 24 juli 1997 beogen een afvloeiing naar het niveau van 5.000 officieren te bewerkstelligen.¹ De Minister heeft Verslag uitgebracht over de vooropgestelde intermediaire doelstelling (B.S., 15 augustus, p. 21.066) :

«Aangezien er thans 5600 officieren in werkelijke dienst zijn en de personeelsenveloppe op 1 januari 1999 het aantal van 5100 officieren niet mag overschrijden, bedraagt de verhoopte afvloeiing op uiterlijk 1 januari 1999 500 officieren. Het besluit dat de verplichte maatregel oplegt zal de criteria bepalen die in aanmerking worden genomen om het aantal afvloeiingen te bepalen. Het contingent «vertrekkers» behelst zowel de officieren die van deze in disponibiliteit stelling gebruik maken, als de voltijdse equivalenten vrijgekomen ingevolge de arbeidsverdelende maatregelen ((...) en loopbaanonderbreking).»

4.c De arresten 52/99 en 68/99 hebben discriminaties formeel verholpen; de motieven beider arresten geven ook aan hoe bepalingen, die - afzonderlijk genomen en/of in hun geheel beschouwd - beperkingen inhouden, moeten gelezen worden.

4.d Al de andere officieren kunnen (ex tunc) alle afvloeiingsmaatregelen - zonder enig formeel onderscheid - aanvragen en bekomen : hun verzoeken worden ingewilligd luidens het criterium «first in, first out» (n° 32/98, B.4). Zolang het voormeld criterium van 5.000 officieren niet bereikt is, wordt er geen onderscheid gemaakt naargelang de aard zelf van de afvloeiingsmaatregel, nl. (i) disponibiliteit, (ii)

¹ Art. 12.1 van het K.B. (II) stelt : «de Koning kan het verplicht stelsel van de in disponibiliteit stelling invoeren wanneer Hij op 1 december 1997 vaststelt dat op 1 januari 1999 het aantal officieren niet zal dalen onder het aantal van 5100 officieren.» Art. 16.al.1 stelt : de periode, bepaald in art. 15 en uitlopende op 1 januari 2000, kan verlengd of ingekort worden, naargelang de enveloppe zich stabiliseert op 5000 Offr.

TALO(-T) of (iii) vierdagenweek of halftijdse uitstap.

De lezing van de art. 1 en 2 van het K.B. (II) van 24 juli 1997 (disponibiliteit) bevestigt dat het genot van de vrijwillige disponibiliteit een recht is.

De art. 1 en 11 van het K.B. (III) van 24 juli 1997 bevestigen verder respectievelijk het recht tot de vrijwillige arbeidsregeling van de vierdagenweek en het recht - ook voor piloten¹ - tot de halftijdse vervroegde uitstap.

Er is evenzeer een recht op TALO(-T). Bepalingen, die dit recht op TALO(-T) zouden ontzeggen, voeren aldus een verplichting en een beperking in, op een wijze die op zich strijdig is met de art. 10, 11 juncto 182 van de Grondwet (n° 52/99; 68/99); ze voeren bijkomend een discriminatie in tussen de personen die (een) afvloeiingsmaatregelen genieten in de mate dat de ene militair een recht heeft en de andere militair slechts een gunst zou hebben. Eiser wenst dus het recht tot TALO(T) als dusdanig onverminderd te behouden en uit te oefenen.

5.a Weliswaar zal verweerster thans toch nog opwerpen dat er in de zaak 79.516/VIII-965 een arrest gewezen werd op 31 juli 1998 (n° 75.538, Tondeur t. MLV), waarbij - prima facie en bovendien enkel bij UDN - werd aangenomen dat het art. 20 § 2 van het K.B. (III) juncto art. 27 het toch mogelijk zou maken om het recht tot TALO(-T) vooralsnog te herleiden tot een loutere ministeriële gunst.

5.b Dit arrest was voor kritiek vatbaar en verzoeker TONDEUR had dit reeds aangegeven; hij verwoordde (o.m.) hetzelfde betoog, dat precies thans door het Arbitragehof is aanvaard geweest in het annulatiecontentieux (n° 52/99).

Uw Raad was destijds evenwel belet om de grondwettelijkheid van verweersters bijzondere interpretatie in vraag te stellen, precies bij gebrek aan de mogelijkheid om het Arbitragehof tijdig prejudiciëel te bevragen in een UDN-procedure.

5.c De arresten 52/99 en 68/99 brengen uiteraard de nodige opheldering, die tot gevolg heeft dat eiser van de bewijslast van ongrondwettelijkheid bevrijd is.

Thans kan immers - zonodig ambtshalve, in acht genomen het gezag van gewijsde van deze arresten en het statuut der militairen - meteen vastgesteld worden dat de beperking, aangebracht aan verzoekers recht tot TALO(-T), door een restrictieve lezing van de art. 20 § 1 juncto 20, § 2 juncto 27, evenzeer on-

¹ Bv. : ook collega Cdt VI D'ANTIMO geniet van de part-time-regeling, dit in afwachting van de vernietiging van de weigering van zijn TALO-T aanvraag (zaak VIII-1.046)...

grondwettelijk is als andere nadelige bepalingen, die reeds *expressis verbis* vernietigd werden in de arresten n° 52/99 en 68/99.

De toepassing van zulke beperkingen dient (ambts-halve) geweerd te worden, ondermeer omdat ze als nadelige bepalingen in strijd met het art. 182 GW werden vastgelegd en omdat ze dus leiden tot een discriminatie (art. 10, 11 juncto 182 GW). Het is des te meer een discriminatie dat het recht van de militairen op het genot van de andere afvloeiingsmaatregelen wel uitdrukkelijk werd bevestigd in de verscheidene K.B.'s van 24 juli 97.

Enkel een globale lezing van art. 20 van het K.B. (III) van 24 juli 1997, waarbij enerzijds het genot van het recht op alle afvloeiingsmaatregelen, inclusief het recht tot TALO(-T), wordt gehandhaafd, en waarbij anderzijds ook de nadelige interpretatie van zowel art. 20 § 2 als art. 15bis.al.1 van de wet van 1 maart 1958 (ingevoerd bij art. 27 van het K.B. (III) van 24 juli 1997) wordt geweerd, is conform met de Grondwet.

De bestreden akte schendt bijgevolg ook de art. 10, 11 en 182 van de Grondwet door verzoekers recht op een TALO(-T) nog steeds niet te erkennen.

Ontvankelijkheid van het middel : anticipatief verweer

6.a «Men» suggereert - na de uitspraak van de arresten n° 52/99 en 68/99 - dat «vermits het Arbitragehof verplichtingen vernietigd heeft, het ganse systeem evenzeer discriminerend is» en dat verweerster dus bij de Raad van State een exceptie zal opwerpen, berustend op het gelijkheidsbeginsel en op de onwettelijkheid van haar eigen afvloeiingssysteem. Dit verweer kan als volgt geanticipeerd worden.

Zulk verweer is onontvankelijk. Het gelijkheidsbeginsel beschermt immers de onderdanen tegen de willekeur van de overheid; enkel de burger kan deze bescherming inroepen (P. Martens, «Egalité et non-discrimination devant le Conseil d'Etat» in *Egalité et non-discrimination*, Kluwer, 1991, p. 141) : «les autorités publiques ne peuvent invoquer l'article 10 de la Constitution» (J. SALMON, *Le C.E.*, 1994, p. 332).

6.b Het overwogen verweer mist overigens ook elke grond. Het Arbitragehof heeft immers gesteld in arresten n° 32/98 en n° 52/99 :

- (i) enerzijds dat - na het vernietigingsarrest - verweerster opnieuw de TALO(-T)-aanvragen dient te behandelen (n° 32/98, B.4);
- (ii) anderzijds dat alle (bij het Hof) ingediende annulatie-verzoeken onontvankelijk zijn;

verweerster had hierbij overigens geen exceptie opgeworpen.¹

Hieruit vloeit noodzakelijkerwijze voort dat het TALO(-T)-regime geenszins opgeheven is en dat verzoeker - evenals de andere militairen - dus gerechtigd blijft om de TALO(-T) te bekomen.

Zoniet ware het overigens niet zinvol geweest voor het Arbitragehof om erga omnes te stellen enerzijds dat na het (eventueel) vernietigingsarrest de TALO(-T)-aanvragen opnieuw onderzocht dienen te worden (n° 32/98, B.4) en anderzijds dat de verzoekschriften wel degelijk ontvankelijk zijn (n° 52/99).

6.c Men moet verder zulk verweer des te meer afwijzen dat de verwerende partij haar eigen onheus handelen voor de rechter zeker niet mag inroepen om haar verplichtingen te ontlopen : «nemo auditur suam turpitudinem allegans».

Het beginsel «patere legem quam ipse fecisti», dat precies afgeleid is uit het gelijkheidsbeginsel, verplicht zelfs verwerende partij om haar eigen regels toe te passen en bijgevolg al de (vrijwillige) aanvragen tot afvloeiingsmaatregelen in te willigen, thans zonder enig onderscheid tussen de militairen onderling.

Andere rechtsbeginselen, zoals de eerbiediging van de legitieme verwachtingen, van de verworven rechten en van de rechtszekerheid bevestigen tenslotte ten overvloede dat de verwerende partij het afvloeiingssysteem thans niet mag kelderen uit reactie tegen de vernietigingsarresten van het Arbitragehof.

6.d Besluit : voormelde (overwogen) exceptie (t.a.v. het middel) dient dus geweerd te worden als kennelijk niet-ontvankelijk, minstens als ongegrond;

3.1.2.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel stelt dat artikel 20 van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 en het arrest van het Arbitragehof nr. 52/99 van 26 mei 1999 zo dienen gelezen te worden dat hij een recht heeft op een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime); dat een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime) geen absoluut recht is in hoofde van de militairen die een TALO(T) aanvragen en die voldoen aan de voorwaarden van artikel 20, § 1, van

¹ In het later vernietigingsarrest n° 68/99 heeft het Arbitragehof de excepties van de Ministerraad weerlegd en het verzoekschrift ondermeer ontvankelijk bevonden.

genoemd koninklijk besluit van 24 juli 1997; dat de minister van Landsverdediging derhalve over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikt met betrekking tot aanvragen voor een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime); dat bij arrest nr. 52/99 van 26 mei 1999 het Arbitragehof artikel 10, 1°, vernietigt van de wet van 12 december 1997 «tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels», in zoverre het artikel 20, § 1, eerste lid – wat betreft de woorden «met uitzondering van de officier-geneesheer, de officier-apotheker, de officier-tandarts en de officier-dierenarts» en het 3° - en tweede lid, artikel 21, § 2, tweede lid, en artikel 27, § 4, vierde lid, van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 «tot instelling van de vrijwillige arbeidsregeling van de vierdagenweek en de regeling van de halftijdse vervroegde uitstap voor sommige militairen en tot wijziging van het statuut van de militairen met het oog op de instelling van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking» bekrachtigt; dat het Arbitragehof oordeelt dat het bestreden koninklijk besluit van 24 juli 1997 "niet (kon) worden genomen ter uitvoering van artikel 3, § 1, 1°, van de voormelde wet van 26 juli 1996, en (...) het derhalve elke rechtsgrond (mist)" (B.3.6.); dat het Arbitragehof verder oordeelt :

"B.4.1. Nu het koninklijk besluit van 24 juli 1997 niet werd genomen op basis van de bijzonderemachtenwet, kan niet worden aanvaard dat de wetgever een zodanig besluit bekrachtigt dat, zonder rechtsgrond, dermate fundamenteel ingrijpt in de bij artikel 182 van de Grondwet uitdrukkelijk aan de wetgever voorbehouden aangelegenheid.

B.4.2. De louter formele bekrachtiging van een zodanig besluit doet op discriminerende wijze afbreuk aan de grondwettelijke waarborg voor alle militairen dat zij niet kunnen worden onderworpen aan verplichtingen zonder dat die zijn vastgesteld door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering";

dat het Arbitragehof artikel 10, 1°, van de bekrachtigingswet van 12 december 1997 slechts gedeeltelijk vernietigt ("in zoverre ...") wegens schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 182 van de Grondwet; dat noch uit het beschikkend gedeelte, noch uit de motivering van het arrest nr. 52/99 op het eerste gezicht evenwel kan worden afgeleid dat een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime) een recht zou zijn in hoofde van de militairen die - zoals verzoeker - dergelijke tijdelijke ambtsontheffing hebben aangevraagd; dat verzoeker niet aantoonde dat de bestreden weigeringsbeslissing van 18 juni 1999 aan de bepalingen van artikel 20 van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 een lezing geeft die in strijd is met de artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet; dat op het eerste gezicht de bestreden beslissing geen machtsoverschrijding of een schending van artikel 20 van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 lijkt te bevatten; dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet ernstig is;

3.1.2.2. Overwegende dat in het tweede onderdeel verzoeker de schending aanvoert van het gezag van gewijsde van het arrest nr. 52/99 van het Arbitragehof; dat luidens artikel 9, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, de door het Arbitragehof gewezen vernietigingsarresten een absoluut

gezag van gewijsde hebben vanaf hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad; dat in casu het arrest nr. 52/99 slechts werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 juli 1999 (p. 27293 e.v.); dat op het ogenblik dat de bestreden weigeringsbeslissing werd genomen op 18 juni 1999 het arrest van 26 mei 1999 dan ook (nog) geen absoluut gezag van gewijsde had; dat aangezien het arrest nr. 52/99 op 18 juni 1999 geen absoluut gezag van gewijsde had, de bestreden beslissing dit gezag van gewijsde dan ook niet kan schenden; dat, zelfs indien het arrest nr. 52/99 op 18 juni 1999 reeds een (absoluut) gezag van gewijsde zou bezitten, men op het eerste gezicht niet inziet op welke wijze de bestreden beslissing van 18 juni 1999 het gezag van gewijsde van het arrest nr. 52/99 zou hebben geschonden door te oordelen dat de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) geen absoluut recht is, maar onderworpen aan de beoordeling van de minister van Landsverdediging; dat het tweede onderdeel van het eerste middel niet ernstig is;

3.1.2.3. Overwegende dat in het derde onderdeel verzoeker de schending aanvoert van de artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en samen beschouwd; dat uit het arrest van het Arbitragehof nr. 52/99 blijkt dat de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 "elke rechtsgrond" missen en een schending inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 182 van de Grondwet; dat, indien dit zou betekenen dat de bepalingen van genoemd reglementair besluit, met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moeten blijven, verzoeker op het eerste gezicht geen belang heeft om aan te voeren dat de bestreden weigeringsbeslissing van 18 juni 1999 de genoemde artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet zou schenden; dat immers, wanneer de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 niet mogen worden toegepast wegens de ongrond-

wettigheid ervan, met betrekking tot de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) geen enkele beslissing meer kan worden getroffen : geen positieve beslissing waarbij een loopbaanonderbreking wordt toegestaan, maar ook geen negatieve beslissing die een loopbaanonderbreking zou weigeren; dat het ernstig bevinden van het derde onderdeel verzoeker geen enkel voordeel zou opleveren en hem niet dichter bij een eventuele loopbaanonderbreking brengen, hetgeen zijn bedoeling is; dat, zelfs indien verzoeker op het eerste gezicht toch belang zou hebben bij het aanvoeren van het derde onderdeel, dient te worden vastgesteld dat de ongrondwettigheid van de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 niet noodzakelijk inhoudt dat de bestreden weigeringsbeslissing ipso facto zelf ook de genoemde artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet zou schenden; dat, immers, wanneer een norm - in casu het koninklijk besluit van 24 juli 1997 bekrachtigd door de wet van 12 december 1997 - de genoemde grondwetsartikelen schendt het niet evident is dat een individuele weigeringsbeslissing ook meteen dezelfde grondwetsartikelen zou schenden; dat de minister van Landsverdediging, op grond van het koninklijk besluit van 24 juli 1997, bij het beoordelen van een aanvraag tot tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) over een discretionaire bevoegdheid beschikt; dat de minister bij het beoordelen van het dienstbelang gebruik maakt van een discretionaire bevoegdheid niet inhoudt dat de minister met de bestreden weigeringsbeslissing van 18 juni 1999 artikel 182 van de Grondwet zou hebben geschonden; dat in het derde onderdeel evenmin op overtuigende wijze wordt aangetoond dat verzoeker door de bestreden weigeringsbeslissing ongelijk wordt behandeld of wordt gediscrimineerd en dat aldus de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zouden zijn geschonden; dat verzoeker evenmin aantoont dat met een, op het eerste gezicht, correcte toepassing van artikel 20 van het koninklijk

besluit van 24 juli 1997 de artikelen 10, 11 en 182 van de Grondwet werden geschonden; dat het derde onderdeel van het eerste middel niet ernstig is;

3.2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel aanvoert, eerste onderdeel, de schending van het artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de beroepsofficieren van de land-, de lucht-, de zeemacht en de medische dienst en der reserveofficieren van alle krijgsmachtdelen en van de medische dienst, tweede onderdeel, de schending van de artikelen 12, 23 en 182 van de Grondwet en van het verbod op dwangarbeid; dat hij stelt hetgeen volgt :

"7. Overwegende dat verzoeker reeds 16 jaren lang gediend heeft bij de Krijgsmachten en dat verzoeker bovendien kennelijk ver buiten elke mogelijke 'ver-eiste rendementsperiode' valt;

8.a Overwegende dat de art. 10 en 11 van de Grondwet aan alle Belgen de onbelemmerde toegang tot alle Staatsambten en andere beroepen waarborgen; dat luidens art. 182 van de Grondwet enkel de federale wetgever het statuut der militairen bepaalt; dat beperkingen aan de individuele vrijheid en aan de vrije arbeidskeuze (art. 12 en 23, GW) ook aan de wetgever voorbehouden zijn; dat zulke beperkingen bovendien uitdrukkelijk moeten voorzien worden en restrictief geïnterpreteerd moeten worden, zodat elke ruime discretionnaire bevoegdheid dient geweerd te worden;

8.b Overwegende dat het Arbitragehof ook geoor-deeld heeft in het arrest n° 34/96 dat een wetgeving, dat zelfs geen essentiële criteria (waaronder de minimum-vereiste periode) vastlegde, volkomen strij-dig was met de art. 10, 11 juncto 23 van de Grondwet; dat men in casu enkel kan vaststellen dat de noodza-kelijke referentieperiode door de wetgever ook nog niet bepaald werd;

9. Overwegende dat de wetgever pas bij een (inmid-dels deels vernietigde) wet van 20 mei 1994 het begrip 'dienstbelang' gedefinieerd heeft; dat het art. 13 van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechts-toestanden van het militair personeel het (heden nog) toepasselijke art. 21 van de wet van 1 maart 1958 vervangt teneinde ondermeer wettelijke ontslagvoor-waarden te kunnen invoeren; dat deze wetswijziging ingegeven was door de vaststelling dat de «oude» - heden nog toepasselijke - «soepele» wetgeving kennelijk ongrondwettelijk was;

10. dat de ambtshalve vraag naar de conformiteit met het algemeen verbod van dwangarbeid des te meer rijst dat verzoeker 16 jaren dient en geen toegang krijgt tot een ander ambt;

1ste lid

11. Overwegende dat het determinerend motief van de weigeringsbeslissing ontleend is aan de alomvattende discretionnaire (weigerings-)bevoegdheid, waarover de Minister (reeds) meent te kunnen beschikken om zo maar zelf te bepalen of een aanvraag tot ambtsontheffing - tijdelijk of definitief - wordt ingewilligd;

12.a Overwegende dat het huidig toepasselijke art. 21 van de wet van 1 maart 1958 alleszins beperkend dient geïnterpreteerd te worden - d.w.z. in conformiteit ondermeer met de Grondwet, i.h.b. met de art. 12, 23, 182 -; dat enkel die lezing geoorloofd is;

dat het daarin vermeld uitzonderlijk ministerieel weigeringsprerogatief 'in het belang van de dienst' derhalve niet kan aangewend worden om het ontslag te weigeren van een militair, die wel degelijk ruimschoots aan de «vereiste» ontslagvoorwaarden voldoet en die in casu na 16 jaren dienst elders wilt dienen; dat dit anders op zich een grove en buitensporige inbreuk zou zijn op de individuele vrijheid, op het recht tot een andere arbeid (art. 12 + 23, GW) en op het verbod van dwangarbeid;

12.b Overwegende dat de Minister verder alleszins oog moet hebben voor het individueel belang van verzoeker, hetgeen hij in casu niet doet; dat zijn loutere woorden «tot mijn spijt» geenszins kunnen aangenomen worden als zijnde de aanneembare uitdrukking van een behoorlijke afweging der individuele belangen;

13.a Overwegende dat de bestreden beslissing het art. 21 van de wet van 1 maart 1958 schendt en kennelijk ook de schending van het redelijkheidsbeginsel inhoudt; dat de wetgever niet geacht kan worden om de Minister gemachtigd te hebben tot het weigeren van verzoekers aanvraag, ingediend na 16 jaren goede dienst;

dat de Stafchef van de Luchtmacht overigens op 17 februari 1999 heeft herinnerd in een gelijkaardige zaak (BAERT t. MLV, ingeleid bij de R.v.St. op 15 juli 1999) dat «daar betrokkene in werkelijke dienst was gedurende meer dan 1,5 maal de duur van zijn vorming wordt zijn aanvraag niet beschouwd als strijdig met het dienstbelang»;

13.b Overwegende dat het (mogelijk) verweer dat het Arbitragehof in het arrest n° 81/95 de opgelegde (dwang-)arbeid als aanneembaar zou hebben gekwalificeerd, faalt; dat het Arbitragehof wellicht gezegd heeft dat «de verantwoording door beweegredenen van algemeen belang» met zich mede kan brengen dat «bepaalde verplichtingen (kunnen) worden opgelegd»;

dat evenwel de vraag rijst naar welke verplichtingen hiermede bedoeld worden, nl. die door de Minister vastgelegd of die door de wetgever van 20 mei 1994, en wat deze verplichtingen precies inhouden;

dat - de preciese gedachtengang van het Arbitragehof indachtig, die terecht de schending van het legaliteitsbeginsel van het art. 182 van de Grondwet ambtshalve zou opwerpen - deze «verplichtingen» evenwel enkel bedoeld (kunnen) zijn als die verplichtingen, die voortaan opgelegd werden door de wetgever zelf (in casu) van 20 mei 1994 onder de vorm van de combinatie van «een aanbevolen aanwezigheidsperiode» (oftewel de fameuse «rendementsvoorwaarden») juncto de (door de wetgever zelf ingevoerde) verzachting middels een systeem van «afkoopsommen» om toch de «vroegtijdige» vertrekken van ontslagnemende militairen te bevorderen en niet tegen te werken;

dat het Arbitragehof zelf de absolute noodzaak aan een - door de wetgever zelf - vastgelegde aanbevolen aanwezigheidsperiode herinnerd heeft in het arrest n° 34/96; dat het systeem van afkoopsommen aldaar vernietigd werd omdat zelfs niet eens de referentieperiode voor de verplichtingen was bepaald door de wetgever zelf;

dat in het huidig dossier verweerder precies geen duidelijke - uiteraard, het art. 182 indachtig, door de wetgever zelf uitgevaardigde - verplichtingen kan aanwijzen, vermits de wet van 20 mei 1994 niet in werking is getreden noch overigens zelfs in werking kan treden; dat het huidige criterium van dienstbelang dermate vaag is dat het bij gebrek aan een grondwetsconforme interpretatie niet kan toegepast worden door de Raad van State,

2de lid

14.a Overwegende dat het art. 1780 van het Burg. Wetboek : 'men kan zijn diensten slechts voor een tijd of voor een bepaalde onderneming verbinden'; dat dit verbod tot dwangarbeid in België ook verankerd is in de art. 12 en 23 GW en uiteraard ook voor ambtenaren geldt (F. DORSSEMONT, «Art. 23 GW ...», R.W., 1994-95, pp. 869 e.a., noten 33 + 73; R.v.St., n° 67.283, Adm. Publ., 1997, 122);

dat, indien dito art. 21 dermate extensief zou geïnterpreteerd zou worden dat de wetgever van 1 maart 1958 toch aan de Minister een weigeringsbevoegdheid van elk ontslag - ook van 'oude' militairen' - zou hebben toegekend, ambtshalve een miskenning van de art. 10, 11, 12 en 182 van de Grondwet moet opgeworpen worden ten aanzien van deze interpretatie; dat ook het art. 23 van de Grondwet geschonden is, nu er in casu ook sprake is van schending van de vrijheid van beroepskeuze en van arbeid; dat met andere woorden verweerder een extensieve interpretatie van de wetsnorm hanteert, welke toepassing precies ongrondwettelijk is en geweerd moet worden;

14.b Overwegende dat het door de wetgever van 1 maart 1958 aangehaald criterium 'belang van de dienst' dermate onnauwkeurig is dat zij aan de Minister van Landsverdediging zelf een te ruime beoordelingsvrijheid verleent; dat zulke uitoefening van een - in de ogen van het E.V.R.M. en van de Grondwet - uitzonderlijke weigeringsbevoegdheid onverenigbaar is met het art. 182 GW en ook met de art. 12 en 23 GW;

dat in deze bepalingen de normatieve bevoegdheid m.b.t. het statuut der militairen immers voorbehouden wordt aan de wetgever, zodat het aan de verweerster niet kan toekomen om zelf, bij ontstentenis aan duidelijke wettelijke criteria, op te treden;

14.c Overwegende dat aldus zelfs met deze extensieve interpretatie de toepassing van het art. 21 van de wet van 1 maart 1958 leidt tot de vaststelling dat de art. 12, 23 en 182 van de Grondwet geschonden worden door de bestreden akte en dat op onverantwoorde wijze wezenlijke grondwettelijke waarborgen ontnomen wordt aan verzoeker; dat deze interpretatie niet kan verantwoord worden;

14.d Overwegende dat de schending van het algemeen verbod van dwangarbeid te dezen des te meer evidentier is dat verzoeker reeds meer dan 16 jaren lang gediend heeft en thans belet wordt - bovendien onder dwang van straf- en tuchtsancties - om elders te dienen";

3.2.2.1. Overwegende dat artikel 182 van de Grondwet luidt als volgt : "De wet bepaalt op welke wijze het leger wordt aangeworven; dat zij regelt eveneens de bevordering, de rechten en de verplichtingen van de militairen"; dat artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut der beroepsofficieren van de land-, de lucht-, de zeemacht en de medische dienst en der reserveofficieren van alle krijgsmachtdelen en van de medische dienst, thans nog luidt als volgt :

"Het ontslag moet schriftelijk worden ingediend; het heeft eerst uitwerking wanneer de Koning het heeft aangenomen. De Minister van Landsverdediging kan het ontslag weigeren indien hij oordeelt dat het strijdig is met het dienstbelang";

dat de minister van Landsverdediging, op grond van artikel 21 van de wet van 1 maart 1958, bij het beoordelen van een ontslagaanvraag over een discretionaire bevoegdheid beschikt; dat de minister bij het beoordelen

van het dienstbelang gebruik maakt van een discretionaire bevoegdheid niet inhoudt dat genoemde wetsbepaling aan de minister terzake een reglementaire bevoegdheid heeft verleend; dat de Raad van State bevoegd is om te oordelen of de minister de discretionaire bevoegdheid die hem is verleend bij artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 op een wettige wijze heeft uitgeoefend; dat de Raad van State eventueel zal kunnen vaststellen dat het oordeel van de minister om een aangevraagd ontslag als strijdig met het belang van de dienst aan te merken, kennelijk onredelijk is;

3.2.2.2. Overwegende dat het Arbitragehof in het arrest nr. 81/95 van 14 december 1995 heeft geoordeeld dat de vrijheid van de persoon, gewaarborgd bij artikel 12 van de Grondwet, en meer in het bijzonder de vrijheid van arbeid, die wordt gewaarborgd door onder meer artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, verbieden dat een arbeid, onder dreiging met welke straf dan ook, van een persoon die zich daarvoor niet geheel uit eigen wil heeft aangeboden, zou worden geëist, zonder dat die arbeid kan worden verantwoord door beweegredenen van algemeen belang; dat het Hof verder oordeelt dat "aangezien de opdrachten die aan het leger worden toevertrouwd bijdragen tot de verwezenlijking van doelstellingen van algemeen belang, aan diegenen die voor de militaire loopbaan hebben gekozen bepaalde verplichtingen (kunnen) worden opgelegd." (overweging B.7.3.3.); dat wanneer de minister van Landsverdediging gebruik maakt van de bevoegdheid die de wetgever hem heeft verleend in artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 hij het dienstbelang van de krijgsmacht beoordeelt en derhalve ook het "algemeen belang"; dat, zelfs indien artikel 21 beperkend dient geïnterpreteerd te worden, zoals verzoeker stelt, dit niet belet dat de minister van Landsverdediging (minstens) over een beperkte beoordelingsbevoegdheid beschikt en een belangenafweging kan maken; dat de minister van Landsverdediging in de

motivering van de bestreden beslissing dan ook kan oordelen dat "ten einde de goede werking van de eenheden te garanderen en de operationaliteit van de luchtmacht niet in het gedrang te brengen, minimaal het behoud van de actuele encadreringsgraad noodzakelijk is" en het "daarenboven omwille van de vliegveiligheid eveneens van uiterst belang is een goede mengeling te hebben van jonge mensen en meer ervaren piloten, zijnde de categorie waartoe u behoort"; dat een dergelijk oordeel, op het eerste gezicht, niet als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt; dat hiermede immers niet blijkt dat de minister "een grove en buitensporige inbreuk" op de individuele vrijheid en op de vrijheid van arbeid, gewaarborgd door de artikelen 12 en 23 van de Grondwet, zou hebben gepleegd; dat op het eerste gezicht verzoeker niet aantoont dat artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 door de bestreden weigeringsbeslissing van 18 juni 1999 werd geschonden; dat verzoeker evenmin aantoont dat met een, op het eerste gezicht, wettige toepassing van artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 de artikelen 12, 23 en 182 van de Grondwet en het verbod op dwangarbeid werden geschonden;

3.2.2.3. Overwegende dat de aangevoerde schending van artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 alleen betrekking kan hebben op de weigering van het ontslag van verzoeker - en niet op de weigering van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime) - aangezien genoemd artikel 21 enkel betrekking heeft op het ontslag van officieren en niet op hun loopbaanonderbreking; dat in de mate de bestreden beslissing van 18 juni 1999 aan verzoeker een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking weigert artikel 21 van de wet van 1 maart 1958 niet kan geschonden zijn; dat verzoeker niet aantoont dat de artikelen 12, 23 en 182 van de Grondwet zijn geschonden in zoverre de bestreden beslissing van 18 juni 1999 betrekking heeft op de weigering hem een tijdelijke ambtsont-

heffing wegens loopbaanonderbreking toe te staan; dat het eerste en het tweede onderdeel van het tweede middel niet ernstig zijn;

3.3.1. Overwegende dat verzoeker als derde middel de schending aanvoert van de regel *patere legem quam ipse fecisti* en van het rechtszekerheidsbeginsel evenals schending van het gelijkheidsbeginsel; dat hij argumenteert als volgt :

"15.a Overwegende dat er ontegensprekelijk administratieve «rendementsnormen» bestaan die vastgelegd zijn door de Minister in een nota Kabinet Minister 09552 van 27 september 1988 en door de Generale Staf in de nota JSP-A 79824 van 2 oktober 1992 en in de nota JSP-A 22672 van 11 mei 1995;

dat deze interne normen moeten eerbiedigd worden door verwerende partij zelf conform het rechtszekerheidsbeginsel (+ de regel *patere legem* ..., die ontleend is aan het gelijkheidsbeginsel); dat na het vervullen van de (door verweerster) opgelegde aanwezigheidsperiode de militair alleszins terug zijn (individuele) vrijheid herwint, hetzij via TALO(-T), hetzij vrijwillig ontslag;

dat er in casu geen afdoende redenen zijn om de aan verzoeker - die reeds 16 jaren dienst telt - opgelegde huidige vrijheidsberoving en dwangarbeid te verantwoorden;

dat de Stafchef van de Luchtmacht overigens terecht herinnerd op 17 februari 1999 heeft in een gelijkaardige zaak (BAERT t. MLV, ingeleid bij de R.v.St. op 15 juli 1999) dat «daar betrokkene in werkelijke dienst was gedurende meer dan 1,5 maal de duur van zijn vorming wordt zijn aanvraag niet beschouwd als strijdig let het dienstbelang»;

dat de bestreden beslissing dus een kennelijke schending inhoudt van de regel «*patere legem quam ipse fecisti*» en van het rechtzekerheidsbeginsel;

15.b Overwegende dat de Overheid haar eigen regels en het opgewekt vertrouwen dient te honoreren en zich niet meer kan verzetten tegen verzoekers huidig ontslag, zeker verzoeker voorafgaandelijk juist 2 verloven zonder wedde had bekomen;

dat precies met deze verworvenheden verzoeker zijn vorming in de burgerluchtvaart bekostigd heeft en tewerkgesteld is geworden bij de vliegtuigmaatschappij DAT, waar hij een nieuwe loopbaan thans kan aanvangen;

15.c Overwegende dat verzoekers argument van de - i.c. reeds vervulde - rendementsnorm en van de opeenvolgende verworven non-activiteiten om hierbij zijn recht tot ontslag te ondersteunen, wel degelijk

pertinent is, vermits verwerende partij hieromtrent precies duidelijke normen en richtlijnen heeft uitgevaardigd (ongeacht of ze terzake bevoegd was of niet);

dat het gelijkheidsbeginsel stelt dat ongelijke gevallen ongelijk moeten behandeld worden; dat met andere woorden - in casu - iemand die «oud» genoeg is, zich dus bevindt in een wezenlijke andere situatie dan een «jonge» militair (d.w.z. met onvoldoende bevonden rendementsperiode) en dat hij dus precies ook anders behandeld moet worden dan deze «jonge» militairen;

dat het precies daarom niet steekhoudend is om te betogen dat «de Minister heeft precies van die beheersregel geen toepassing gemaakt»; dat precies door geen rekening te houden met deze criteria van «vervulde aanwezigheidsperiode» en met de reeds verleende non-activiteiten verweerster het gelijkheidsbeginsel kennelijk geschonden heeft;

16.a Overwegende tenslotte dat vastgesteld kan worden dat collega Cdt Vlieger P. HOOGSTEYNS een definitieve ambtsontheffing heeft gekregen op 1 februari 1999;

dat de Stafchef van de Luchtmacht overigens ook «gunstig voor ontslag» heeft verleend voor verzoeker, wat het vrijwillig ontslag betreft;

dat verzoeker dus degelijk gediscrimineerd wordt, ook in feite en dit minstens wat het al of niet toekennen van het vrijwillig ontslag betreft; dat er terzake geen aanneembare verantwoording in het verschil in behandeling is;

16.b Overwegende dat verwerende partij andere ambtsontheffingen verleend heeft aan officieren van het varend personeel van de Luchtmacht;

dat aldus de collega's Cdt Avi MELON, LONNOY, VERGOUTS, CARLIER, DE BACKER, LATHOUWERS en anderen zelfs een TALO(-T) verkregen hebben;

dat verweerster de ambtsontheffing - meer bepaald de vroegtijdige verbreking van de wederdienstneming - van Kapt VI. THYS verleend heeft;

dat verweerster evenzeer een ambtsontheffing verleend bij MB. van 18 december 1998 aan Luitenant-Kolonel vlieger ir BEM P. NAETS;

16.c Overwegende dat het niet-verlenen van een tijdelijke ambtsontheffing of van een definitieve ambtsontheffing aan verzoeker ook strijdig is met het gelijkheidsbeginsel en met de andere beginselen, vermeld in de aanhef van het middel";

3.3.2.1. Overwegende dat verzoeker met betrekking tot het derde middel verwijst naar administratieve "rendementsnormen" die zouden zijn vastgelegd in, enerzijds, een nota van de minister van 27 september 1988, en

anderzijds, nota's van de Generale Staf van 2 oktober 1992 en 11 mei 1995, waaruit zou blijken dat men op aanvraag ontslag of tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) bekomt na het volbrengen van een aantal dienstjaren; dat de verwerende partij er terecht op wijst dat niet begrepen kan worden hoe nota's daterend van 1988, 1992 en 1995 regels zouden kunnen in het leven roepen die van toepassing zouden moeten zijn op het systeem van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk regime) dat slechts werd ingevoerd door het koninklijk besluit van 24 juli 1997 en uitwerking kan hebben vanaf 20 augustus 1997; dat overigens door verzoeker niet aannemelijk wordt gemaakt op welke wijze de nota's van de Generale Staf de minister van Landsverdediging zouden kunnen binden bij zijn beoordeling van het dienstbelang; dat verzoeker geen administratieve "rendementsnormen" voorlegt waaruit zou blijken dat hij een recht op ontslag of op tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) heeft nadat hij een aantal dienstjaren heeft volbracht; dat uit de motivering in rechte en de motivering in feite van de bestreden weigeringsbeslissing van 18 juni 1999 niet blijkt dat de minister van Landsverdediging zijn beslissing heeft gesteund op het al dan niet voldaan zijn aan de rendementsvoorwaarden; dat verzoeker in zijn uiteenzetting van het derde middel niet aantoonst en niet aannemelijk maakt dat de overheid de door hem genoemde administratieve "rendementsnormen" in casu diende toe te passen, zodat zij haar "eigen regels" en het "opgewekt vertrouwen" niet zou hebben gehonoreerd;

3.3.2.2. Overwegende dat verzoeker laat gelden dat hij wordt gediscrimineerd ten aanzien van andere militairen die wel ambtsontheffing hebben verkregen: dat hij in dit verband verwijst naar kapitein-commandant vlieger P. HOOGSTEYNS, kapitein-commandant vlieger MELON, kapitein-commandant vlieger LONNOY, kapitein-commandant

vlieger VERGOUTS, kapitein-commandant vlieger CARLIER, kapitein-commandant vlieger DE BACKER, kapitein-commandant vlieger LATHOUWERS, kapitein vlieger THYS en luitenant-kolonel vlieger P. NAETS; dat op het eerste gezicht de verwerende partij er terecht op wijst dat er niet kan vanuit gegaan worden dat het toestaan van een ontslag of een tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) aan bepaalde militairen zonder meer een recht op ontslag of tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking toekent aan alle andere militairen (of aan verzoeker in het bijzonder); dat het vertrek van bepaalde militairen door ontslag of tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) immers tot gevolg kan hebben dat een "precaire encadreringssituatie" ontstaat die een invloed heeft op de goede werking en operationaliteit van de eenheden, in casu van de luchtmacht; dat de verwerende partij op het eerste gezicht terecht aanvoert dat het toestaan van ambtsontheffingen op een ogenblik dat het dienstbelang zich hier niet tegen verzet niet inhoudt dat nadien een ambtsontheffing moet worden toegestaan wanneer het dienstbelang zich daar er wel tegen verzet; dat er anders over oordelen wellicht zou betekenen dat wanneer op een bepaald ogenblik een ambtsontheffing werd toegestaan, er geen enkele beoordelingsruimte meer rest voor de minister, maar dat hij op basis van het gelijkheidsbeginsel zonder meer een ambtsontheffing dient toe te staan aan iedere militair die erom vraagt; dat dit laatste dan zou klemmen met de bepalingen vermeld in de motivering in rechte van de bestreden weigeringsbeslissing; dat op het eerste gezicht de enige relevante vraag inderdaad lijkt te zijn of er met betrekking tot de aanvraag van verzoeker tot ambtsontheffing (tijdelijk door loopbaanonderbreking of definitief door ontslag) een wettige beslissing werd genomen; dat, rekening houdend met de beoordelingsvrijheid van de minister en de omstandige motivering in feite, de bestreden weigerings-

beslissing niet kennelijk onredelijk lijkt te zijn; dat uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker en de militairen die hij vermeldt zich in verschillende situaties bevinden; dat het ofwel gaat om een andere vorm van ambtsontheffing dan ontslag of tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) zoals in het geval van luitenant-kolonel vlieger NAETS, die een tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden werd toegestaan, of kapitein vlieger THYS, aan wie een verbreking uit het ambt werd toegestaan; dat in andere gevallen het gaat om militairen die tot een andere personeelscategorie behoren, zoals in het geval van luitenant-kolonel vlieger NAETS en de kapiteins-commandanten vlieger HOOGSTEYNS, LONNOY, VERGOUTS, CARLIER, DE BACKER en LATHOUWERS die beroepsofficier zijn, of kapitein vlieger THYS die hulpofficier is; dat de beslissingen ten aanzien van de militairen waarmee verzoeker zich vergelijkt overigens in een andere context werden genomen : met betrekking tot luitenant-kolonel vlieger NAETS werd de beslissing tot tijdelijke ambtsontheffing wegens persoonlijke aangelegenheden genomen op 18 december 1998 met ingang op 1 januari 1999; met betrekking tot kapitein-commandant vlieger HOOGSTEYNS werd het ontslag aangenomen bij koninklijk besluit van 5 februari 1999 met ingang van 1 februari 1999; met betrekking tot de kapiteins-commandanten vlieger MELON, LONNOY, VERGOUTS, CARLIER, DE BACKER en LATHOUWERS werd de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking (tijdelijk stelsel) toegestaan in juli 1998 en augustus 1998 met ingang op 1 augustus 1998, 1 september 1998 of 1 oktober 1998; dat verzoeker en de door hem genoemde militairen zich derhalve niet in vergelijkbare situaties bevinden; dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij ten aanzien van andere militairen, inzonderheid piloten van de Luchtmacht, is gediscrimineerd of ongelijk behandeld; dat het derde middel niet ernstig is;

3.4. Overwegende dat uit het voorgaande gebleken is dat niet voldaan is aan de eerste van de cumulatieve voorwaarde vereist door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten, zodat de vordering tot schorsing dient te worden verworpen;

4. Over de voorlopige maatregelen en de dwangsom.

Overwegende dat de verwerping van de vordering tot schorsing de verwerping van de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen, met inbegrip van een dwangsom met zich brengt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen met inbegrip van een dwangsom wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig november 1900 negenennegentig, door :

de H.	A. BEIRLAEN,	wnd. voorzitter, staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

A. BEIRLAEN.